

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש עם פרוש

הל"ק יב - פרשת נשא		
יום	וילנא	מתוך מדבש
ראשון	ק"ח ע"א	רצב-רצט
שני	ק"ח ע"ב	רצט-שו
שלישי	ק"ט ע"א	שו-שיב
רביעי	ק"ט ע"ב	שיב-שיט
חמישי	ק"מ ע"א	שיט-שכו
שישי	ק"מ ע"ב	שכו-שלג
שבת	קמ"א ע"א	שלג-שש"ט

לישמועת שיעורי עמוד היומי
- ב"רשה"ק ובאדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 264 | פרשת ויגש תשפ"ד

יו"ל בעדה ש"ת ע"י
מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

יהודה קבל ערבות על בנימין בעולם הזה ובעולם הבא

רבי יהודה פתח ואמר, (תהלים מח ה) **פִּי הִנֵּה הַמַּלְכִים נוֹעְדוּ, דָּא יְהוּדָה וַיּוֹסֵף, בְּגִין דְּתַרְוּוּיָהּוּ מַלְכִים, וְאַתְקָרִיבוּ דָּא בְּדָא לְאַתְרוּפְחָא תַרְוּוּיָהּוּ פַחְדָּא, בְּגִין דִּיהוּדָה אַתְעָרַב בֵּיהּ בְּבִנְיָמִן, וְהוּהוּ עָרַב לְגַבְיָהּ דְאַבּוּי בֵּיהּ בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְעַל דָּא אַתְקָרִיב קַמִּיהּ דִּיּוֹסֵף לְאַתְרוּפְחָא עַמִּיהּ עַל עֶסְקָא דְבִנְיָמִן, דְּלָא לְמַהוּי בְּנֵדוּי בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (בראשית מג ט) אָנֹכִי אֶעֱרַבְנּוּ מִיַּדִּי תְּבַקְשׁנּוּ אִם לֹא הִבִּיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטַאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים, בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי.**

יהודה נתירא שלא יאבד בנימין מאביו, וישאר במצרים

ועל דא פי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו, אתרגיזו פחדא, ואתרגיזו דא בְּדָא בְּגִינָהּ דְבִנְיָמִן. מה פתיב המה ראו פן תמהו נבהלו נחפזו רעדה אחזתם שם, לְכָל אֵינוֹן דְּהוּוּ

מתוך מדבש

יהודה קבל ערבות על בנימין בעולם הזה ובעולם הבא

רבי יהודה פתח ואמר לפרש מה שכתוב פי הנה המלכים נועדו פרוש נתועדו יחדיו, דא יהודה ויוסף זה נאמר על יהודה ויוסף, בְּגִין דְּתַרְוּוּיָהּוּ מַלְכִים לְפִי שְׁשִׁינְהֵם הִיוּ מַלְכִים, וְאַתְקָרִיבוּ דָּא בְּדָא לְאַתְרוּפְחָא תַרְוּוּיָהּוּ פַחְדָּא וְנִתְקָרְבוּ זֶה בְּזֶה לְהַתּוֹפַח שְׁנִינְהֵם יַחַד, בְּגִין דִּיהוּדָה אַתְעָרַב בֵּיהּ בְּבִנְיָמִן לְפִי שְׁיְהוּדָה נַעֲשֶׂה עָרַב עַל בִּנְיָמִן, וְהוּהוּ עָרַב לְגַבְיָהּ דְאַבּוּי בֵּיהּ בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי וְהִיָּה עָרַב בְּשִׁבְלֵוֹ אֲצַל אַבּוּי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וְעַל דָּא אַתְקָרִיב קַמִּיהּ דִּיּוֹסֵף לְאַתְרוּפְחָא עַמִּיהּ עַל עֶסְקָא דְבִנְיָמִן וְעַל כֵּן נִתְקָרַב לְפָנֵי יוֹסֵף לְהַתּוֹפַח עִמּוֹ עַל עֶסְקוֹ שֶׁל בִּנְיָמִן, דְּלָא לְמַהוּי בְּנֵדוּי בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי כְּדִי שְׁלֹא יְהִיָּה בְּנֵדוּי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא

כְּמָה דְאַתְּ אָמַר אָנֹכִי אֶעֱרַבְנּוּ מִיַּדִּי תְּבַקְשׁנּוּ אִם לֹא הִבִּיאֹתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטַאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים שְׁפָרוּשׁוּ בְּהַאי עֲלָמָא וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. (דף רו ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' ש-שא)

יהודה נתירא שלא יאבד בנימין מאביו, וישאר במצרים

ועל דא ועל זה נאמר פי הנה המלכים נועדו עברו יחדיו מפרש עברו לשון עברה וכעס, והיינו אתרגיזו פחדא נתרגזו כאחד, כלומר לפי שכל אחד הנה לו טעם נכון לדבריו, ואתרגיזו דא בְּדָא בְּגִינָהּ דְבִנְיָמִן לְכֵן נִתְרַגְזוּ זֶה בְּזֶה בְּשִׁבְלֵי בִּנְיָמִן, מַה פְּתִיב אַחַר כֵּן הִמָּה רְאוּ כֵּן תְּמָהוּ נִבְהָלוּ נִחְפְּזוּ רַעְדָּה אַחְזַתְמָם שָׁם פְּרוּשׁוּ לְכָל אֵינוֹן דְּהוּוּ תַמָּן לְכָל אֵלוֹ שְׁהִיוּ שָׁם אַחְזַתְמָם רַעְדָּה,

תָּמַן, (לְכַלְהוּ שְׁאָר שְׁבַטֵינ דְהוּוּ תַמָּן), חֵיל פִּיּוּלְדָהּ, בְּגִין דְהוּוּ דְחֵלִין לְקַטְלָא וּלְאַתְקַטְלָא, וְכוּלָא בְּגִינִיה דְבְנֵימָן, (ד"א צִיין זֵה, מַה כְּתִיב בְּן תְּמַהוּ נִבְהֵלוּ נִחְפְּזוּ וְכוּלָא בְּגִינִיה), דְּהָא יוֹסֵף אֲזִדְבֵן בְּגִינִיה דִּיהוּדָה וְאַתְאָבִיד מְאָבִוי, וְהִשְׁתָּא אֲתַעְרַב בֵּיה בְּבִנְיָמִין וְדַחִיל דְלָא יִתְאָבִיד, וּבְגִין כְּךָ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה.

דְּבַר אַחַר, כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ, דָּא יְהוּדָה וַיֹּסֵף, (דף רו ע"ב) דְּאֲזַדְמָנוּ לְאַתּוּפְחָא דָּא עִם דָּא, לְאַתּוּפְחָא תְרוּוִייהוּ כְּחָדָא, בְּגִין דִּיהוּדָה הָוָה מְלָךְ וַיֹּסֵף הָוָה מְלָךְ, וְתְרוּוִייהוּ אָתוּ כְּחָדָא לְאַתּוּפְחָא דָּא עִם דָּא, דָּא עַל בְּנֵימָן וְדָא עַל בְּנֵימָן.

שְׁנַת דְּוֹד הַמְּלָךְ הִיתָה מִסְמוֹךְ לְחֻצוֹת לַיְלָה, עַד חֻצוֹת

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסֵי אֶעְרְעוּ בְּכַפֵּר חֲנָן, עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי בִּי אוֹשְׁפִיזִייהוּ, אָתָּא חַד בַּר נֶשׁ, וְחַד מְטוּלָא דְחִמְרָא קָמִיה וְעָאל בְּבֵיתָא, אַדְהֵכִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסֵי, הָא תְּנִינָן דְּדוֹד מְלָכָא הָוָה מִתְנַמְנָם כְּסוּס וְשִׁינְתִּיהָ זְעִיר, הֵיךְ הָוָה קָם בְּפִלְגוֹת לַיְלָא, הָאִי שְׁעוּרָא זְעִיר אִיהוּ, וְלֹא הָוָה אֲתַעַר אֶפִּילוּ בְּתַלְתּוֹת לַיְלָא.

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

שְׁנַת דְּוֹד הַמְּלָךְ הִיתָה מִסְמוֹךְ לְחֻצוֹת לַיְלָה, עַד חֻצוֹת

רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסֵי אֶעְרְעוּ בְּכַפֵּר חֲנָן שְׁנֵי תַנְאִים אֱלוּ נִפְגְּשׁוּ יַחַד בְּאַכְסֵינְיָא בְּכַפֵּר חֲנָן, (מביא כאן ספור זה לפי שבסוף הענין יבאר את הפסוק ויגש אליו יהודה), עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי בִּי אוֹשְׁפִיזִייהוּ עַד שְׁהִיּוּ יוֹשְׁבִים בְּבֵית הָאכְסֵינְיָא שְׁלָהֶם, אָתָּא חַד בַּר נֶשׁ וְחַד מְטוּלָא דְחִמְרָא קָמִיה וְעָאל לְבֵיתָא (ה"ג רמ"ק) בָּא אָדָם אֶחָד וּמִשָּׂא חֲמור אֶחָד לְפָנָיו וּנְכַס לְבֵיתָא, אַדְהֵכִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסֵי בְּתוֹךְ כְּךָ שְׁאֵל רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי יוֹסֵי, הָא תְּנִינָן הֵרִי לְמַדְנֵנוּ בְּמַסְכַּת בְּרֻכּוֹת (דף ג עמוד ט), דְּדוֹד מְלָכָא הָוָה מִתְנַמְנָם כְּסוּס וְשִׁינְתִּיהָ זְעִיר וְשִׁנְתוּ הִיתָה שְׁעָה מוֹעֲטַת כְּשַׁנְת הַסּוּס, וְקָשָׁה הֵיךְ הָוָה קָם בְּפִלְגוֹת לַיְלָא אִיף אָתָּה אוֹמַר שְׁדוֹד הִיךְ קָם בְּחֻצוֹת לַיְלָה כְּמוֹ שְׁכַתוּב (פְּהִלִּים קיט ט) חֻצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ, הָאִי שְׁעוּרָא זְעִיר אִיהוּ הֵלֵא שְׁעוּר זֶה שֶׁל שְׁנַת הַסּוּס הוּא זְמַן מוֹעֵט (נִרְאָה שֶׁהַיִּתּוּ כִּהְנַחָה פְּשׁוּטָה לְקַשְׁתוֹ שְׁבוּדָאִי הִיךְ דוֹד הַמְּלָךְ הוֹלֵךְ לִישׁוֹן כְּמִנְהַג הָעוֹלָם מִתְחַלֵּת הַלַּיְלָה, וְאִם כֵּן הִיךְ קָם בְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה הֵרִי יִשׁוֹן קְרוּב לְשֵׁשׁ שְׁעוֹת שְׁהוּוּ זְמַן רַב), וּמֵאַחַר שֶׁהִיךְ יִשׁוֹן רַק כְּשַׁנְת הַסּוּס בּוּדָאִי שֶׁהִיךְ קָם מִשְׁנָתוֹ זְמַן מוֹעֵט מִתְחַלֵּת הַלַּיְלָה, וְאִיף אָמַר חֻצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. וְאַפְלוּ אִם הִינְנוּ אוֹמְרִים (הַגַּם שְׁעָה אֵינוּ

חֵיל פִּיּוּלְדָהּ וְהַשְׁעַם בְּגִין דְּהוּוּ דְחֵלִין לְקַטְלָא וּלְאַתְקַטְלָא וְכוּלָא בְּגִינִיה דְבְנֵימָן לְפִי שְׁהִיּוּ יְרֵאִים לְהַרוּג אוּ לְהַרְג וְהַפֵּל בְּשָׁבִיל בְּנֵימָן, דְּהָא יוֹסֵף אֲזִדְבֵן בְּגִינִיה דִּיהוּדָה וְאַתְאָבִיד מְאָבִוי כִּי יוֹסֵף נִמְכַר בְּעַצַּת יְהוּדָה וְנִאָבִיד מְאָבִוי, וְהִשְׁתָּא אֲתַעְרַב בֵּיה בְּבִנְיָמִין וְדַחִיל דְלָא יִתְאָבִיד וְעַתָּה עָרַב בּוּ בְּבִנְיָמִין וְנִחְרָא שְׁלֹא יְהִי נִאָבִיד מְאָבִוי וְלֹא יִשְׁאָר בְּמִצְרַיִם, וּבְגִין כְּךָ וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה פְּרוּשׁ בְּשָׁבִיל מַה שְׁנוּגַע אֵלָיו, כְּלוֹמַר לְעַצְמוֹ שְׁלֹא יִשְׁאָר בְּנִדּוּי בְּזָה וּבְכָא.

דְּבַר אַחַר פְּרוּשׁ אַחַר עַל מַלְת עֲבָרוּ שֶׁהוּא לְשׁוֹן הַעֲבָרָה וְהַלִּיכָה, וְזֵה שְׁאֵמַר כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ פְּרוּשׁוֹ דָּא יְהוּדָה וַיֹּסֵף אֱלוּ הֵם יְהוּדָה וַיֹּסֵף כְּנֹזֵךְ לְעִיל שְׁהֵם נִגְשׁוּ זֵה לְזֵה, וְלֹא אֶחָד מִשְׁאָר הָאֲחִים אֱלָא יְהוּדָה, לְפִי שְׁשִׁנְיָהֶם הָיוּ מְלָכִים, וְנִאָה לְמַלְךְ לְדַבַּר עִם מְלָךְ כְּמוֹתוֹ, (דף רו ע"ב) דְּאֲזַדְמָנוּ לְאַתּוּפְחָא דָּא עִם דָּא שְׁנוּדְמָנוּ לְהַתּוּפַח זֵה עִם זֵה, לְאַתּוּפְחָא תְרוּוִייהוּ כְּחָדָא לְהַתּוּפַח שְׁנִיָּהֶם יַחַד כִּי לְכָל אֶחָד הִיתָה טַעֲנָה צוֹדְקָתָא, בְּגִין דִּיהוּדָה הָוָה מְלָךְ וַיֹּסֵף הָוָה מְלָךְ לְפִי שִׁיְהוּדָה הִיךְ מְלָךְ וַיֹּסֵף הִיךְ מְלָךְ, וְתְרוּוִייהוּ אָתוּ כְּחָדָא לְאַתּוּפְחָא דָּא עִם דָּא וְשִׁנְיָהֶם כְּאִוּוּ עֲבָרוּ יַחַד לְהַתּוּפַח זֵה עִם זֵה, דָּא עַל בְּנֵימָן וְדָא עַל בְּנֵימָן זֵה עַל בְּנֵימָן וְזֵה עַל בְּנֵימָן. (דף רו ע"א-ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' שא-שב)

אמר ליה, בשעתא דעאל ליליא הוה יתיב עם כל רב רבבי ביתיה ודאין דינא ועסיק במלי דאורייתא, ולבתר הוה נאים שינתיה עד פלגות ליליא, וקם בפלגות ליליא ואתער ואשתדל בפולחנא דמאריה בשירין ותושבחו.

דוד הוה נזקח בבחינתו, במלכות דאצילות דקדשה

אדהכי אמר (דף רו ע"א) ההוא בר נש, וכי האי מלה דקאמריתו הכי הוא, רזא דמלה הכא, דהא דוד מלפא חי וקיים לעלם ולעלמי עלמין, ודוד מלפא הוה נטיר כל יומי דלא יטעם טעם מיתה, בגין דשינתא חד משתין במיתה איהו, ודוד בגין דוכתיה דאיהו חי, לא הוה נאים אלא שיתין נשמי, דעד שתין נשמי חסר חד איהו חי, מתמן ולהלאה טעים בר נש טעמא דמותא, ושלטי ביה סטרא דרוח מסאבא.

מתוך מדבש

דוד הוה נזקח בבחינתו, במלכות דאצילות דקדשה

אדהכי אמר (דף רו ע"א) ההוא בר נש בתוך כך אמר אותו האיש, וכי האי מלה דקאמריתו הכי הוא וכי דבר זה כך הוא כפשוטו כמו שאמרתם ששעור שתין נשמיין הוא זמן מה, דעו פי רזא דמלה הכא יש כאן סוד בענין זה, דהא דוד מלפא חי וקיים לעלם ולעלמי עלמין כי דוד המלך חי וקיים לעולם ולעולמי עולמים לפי שהיה תמיד אהו בצד הקדשה והחיים, ודוד מלפא הוה נטיר כל יומי דלא יטעם טעם מיתה ודוד המלך היה נשמר כל ימיו שלא יטעם טעם מיתה על ידי השנה, בגין דשינתא חד משתין במיתה איהו לפי ששנה היא אחת משנים במיתה, ודוד בגין דוכתיה דאיהו חי ודוד בשביל מקומו ושרשו במלכות דאצילות דקדשה שהיא בסוד החיים, כי תחתיה מתחילות מדרגות המיתה והקלפה, לא הוה נאים אלא שיתין נשמי לכן לא היה ישן אלא ששים נשימות פחות נשימה אחת, שהוא סוד שש שעות הראשונות של הלילה, שהוא כנגד חצי העליון והטוב של קלפת נגה, ומי שישן בהם הן מעט הן הרבה אותה השנה נקראת שתין נשמי חסר חד, דעד שתין נשמי חסר חד איהו חי כי הישן עד ששים נשימות חסר נשימה אחת הוא בבחינת חי שהוא הקדשה, מתמן ולהלאה ומשם ולהלאה היינו כשעבר עליו נקדת חצות הלילה ולא נתעורר משנתו, טעים בר נש טעמא דמותא טועם האדם טעם מיתה ושלטי ביה סטרא דרוח מסאבא ושולט עליו הצד של רוח הטמאה דהיינו כחות הקלפות. (דף רו ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' שח)

אמת, דכתיב להדיא חצות לילה אקום) שהיה קם בסוף משמרה הראשונה של הלילה עדין קשה דהרי מתחלת הלילה עד סוף משמרה הראשונה הוא גם כן כמה שעות, וזה שאמר ולא הוה אתער אפילו בתלתות ליליא ולא שיף לומר אפלו שנתעורר לקום בשליש הלילה שהוא סוף משמרה הראשונה, כי מרחק לומר שאחר זמן מועט שהיה ישן קם משנתו כיון שישן רק כשנת הסוס שהיא זמן מועט.

אמר ליה רבי יוסי לרבי יהודה מה שפיתוב חצות לילה אקום להודות לך, אין הכונה שהיה ישן מתחלת הלילה עד חצות כהנחה פשוטה שלך, כי לא כך היה אלא בשעתא דעאל ליליא הוה יתיב עם כל רב רבבי ביתיה ודאין דינא ועסיק במלי דאורייתא בשעה שנקנס הלילה היה יושב עם כל גדולי ביתו ודן את הדין ועסק בדברי תורה עד סמוך לחצות הלילה, ולבתר הוה נאים שינתיה עד פלגות ליליא ואחר כך היה ישן את שנתו עד חצות הלילה כשעור אותו זמן מועט הנקרא פחות משתין נשמיין, וקם בפלגות ליליא ואתער ואשתדל בפולחנא דמאריה בשירין ותושבחו וקם מיד בחצות הלילה ונתעורר והשתדל בעבודת הבורא בשירות ותשבחות, ועל זה אמר חצות לילה אקום להודות לך. נמצא שרבי יהודה ורבי יוסי שניהם הבינו כי שתין נשמיין היינו זמן מה של שנה.

(דף רו ע"ב, ובביאורינו כרך ד עמ' שז-שח)

שְׁנַת שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת, הוּא סוּד שְׁהַחַיִּים הָעֲלִיּוֹנִים תְּלוּיִם בָּהֶם

וְדָא הָוָה נָטִיר דְּדוּד מְלָפָא דְּלָא יִטְעַם טַעְמָא דְּמוֹתָא, וְשְׁלִיט (ס"א וְלֹא יִשְׁלִיט) בֵּיהּ סְטְרָא דְּרוּחָא אַחְרָא, בְּגִין דְּשִׁתִּין נְשָׁמֵי חֶסֶר חַד אִיהוּ רְזָא דְּחַיִּים דְּלַעֲיֵלָא עַד שִׁתִּין נְשָׁמֵי, דְּאִינוּן שִׁתִּין (ד"א ל"ג חֶסֶר חַד אִינְהוּ) נְשָׁמֵי עֲלָאִין, וְאִילִין רְזָא דְּלַהוּן דְּתַלְיִין בְּהוּן חַיִּי, וּמְכָאן וּלְתַתָּא רְזָא דְּמוֹתָא הוּא.

וְעַל דָּא דְּדוּד מְלָפָא הָוָה מְשַׁעַר שַׁעוּרָא דְּלִילָא, בְּגִין דִּיתְקִיִּים בְּחַיִּים, דְּלָא יִשְׁלוּט בֵּיהּ טַעְמָא דְּמוֹתָא, וְכַד אֲתַפְּלִיג לִילָא הָוָה דְּדוּד מְתַקִּיִּים בְּאַתְרֵיהּ, בְּגִין דְּכַד אֲתַעַר פְּלַגוּ לִילָא, וּכְתָרָא קְדִישָׁא אֲתַעַר, בְּעָא דְּלָא לְאַשְׁפַּחָא לִיהּ לְדוּד מְתַקְשֵׁר בְּאַתְרֵי אַחְרָא, בְּאַתְרֵי דְּמוֹתָא.

הַנְּהַגוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, מְתַקִּימִים עַל יְדֵי הַתּוֹרָה

אָתוּ רַבֵּי יְהוּדָה וְרַבֵּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהוּ, אָמְרוּ לִיהּ מַה שְׁמַךְ, אָמַר לְהוּ חֲזַקְיָה, אָמְרוּ לִיהּ יִתְיַשֵּׁר חֵילְךָ וְיִתְתַקֵּף אוּרְיִיתְךָ, יִתְיַבּוּ, אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה, הוּאִיל וְשָׁרִית, אִימָא לָן מַהְנִי רְזִין עֲלָאִין דְּקָאמְרַת.

מְתוּק מְדַבֵּשׁ

דְּדוּד מְתַקִּיִּים בְּאַתְרֵיהּ וּכְשֶׁהֲגִיעָה נְקֻדַּת חֲצוֹת הַלֵּילָה הֵיךְ דְּדוּד עוֹמֵד וּמְתַקְשֵׁר בְּמָקוֹם שְׁרָשׁוּ שְׁבַמְלָכוֹת עַל יְדֵי שְׁקָם לְעֶסוֹק בְּשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת, בְּגִין דְּכַד אֲתַעַר פְּלַגוּ לִילָא וּכְתָרָא קְדִישָׁא אֲתַעַר לְפִי שְׁפִשְׁמִינֵי חֲצוֹת הַלֵּילָה וּכְתָרָא מְתַעוֹרֵר, הֵינּוּ סוּד הַתְּעוֹרְרוֹת הַקְּדוּשָׁה לְמַעְלָה, בְּעָא דְּלָא לְאַשְׁפַּחָא לִיהּ לְדוּד מְתַקְשֵׁר בְּאַתְרֵי אַחְרָא בְּאַתְרֵי דְּמוֹתָא צְרִיף שְׁלֹא יִמְצָא דְּדוּד יָשׁוּ, שְׁאָז מְתַקְשֵׁר בְּמָקוֹם אַחַר דְּהֵינּוּ בְּמָקוֹם הַמֵּיתָה וְהַסְטְרָא אַחְרָא. (דף רו ע"א, ובבבאורינו כרך ד עמ' שט)

הַנְּהַגוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, מְתַקִּימִים עַל יְדֵי הַתּוֹרָה

אָתוּ רַבֵּי יְהוּדָה וְרַבֵּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהוּ בְּאוּ רַבֵּי יְהוּדָה וְרַבֵּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּהוּ לְהוֹרוֹת שְׁשִׁמְחוּ לְדַבְּרֵי וְהַסְפִּימוּ עֲלֵיהֶם, אָמְרוּ לִיהּ מַה שְׁמַךְ שְׁאֵלוּ מִמֶּנּוּ מַה שְׁמַךְ, אָמַר לְהוּ חֲזַקְיָה שְׁמִי, וּבְרַכּוּהוּ מֵעִין שְׁמוֹ אָמְרוּ לִיהּ יִתְיַשֵּׁר חֵילְךָ וְיִתְתַקֵּף אוּרְיִיתְךָ אָמְרוּ לוֹ יִתְאַשֵּׁר כְּתִף וְתַתְּחַזֵּק תּוֹרְתְךָ, רְצוּנוּ לומר חֲזַק וְאַמֵּץ בְּתוֹרָה, יִתְיַבּוּ יָשְׁבוּ יַחַד וְהִכִּינוּ עֲצָמָם לְעֶסוֹק בְּתוֹרָה, אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה לְרַבֵּי חֲזַקְיָה, הוּאִיל וְשָׁרִית אִימָא לָן מַהְנִי רְזִין עֲלָאִין דְּקָאמְרַת הוּאִיל וְהַתְּחַלַּת לומר סוּדוֹת הַתּוֹרָה אָמור עוד מֵאוֹתָם סוּדוֹת הָעֲלִיּוֹנִים שְׁאֵתָה רְגִיל לומר.

שְׁנַת שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת, הוּא סוּד שְׁהַחַיִּים הָעֲלִיּוֹנִים תְּלוּיִם בָּהֶם

וְדָא הָוָה נָטִיר דְּדוּד מְלָפָא דְּלָא יִטְעַם טַעְמָא דְּמוֹתָא וְאֵת זֶה הֵיךְ שׁוֹמֵר דְּדוּד הַמְּלַף לְקוּם בְּחֲצוֹת לֵילָה כְּדִי שְׁלֹא יִטְעַם טַעַם מֵיָתָה, וְלֹא יִשְׁלִיט בֵּיהּ סְטְרָא דְּרוּחָא אַחְרָא וְלֹא יִשְׁלֹט עֲלָיו הַצַּד שֶׁל רוּחַ הָאַחֲרֵת שֶׁל הַקְּלָפוֹת, בְּגִין דְּשִׁתִּין נְשָׁמֵי חֶסֶר חַד לְפִי שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת חֶסֶר נְשִׁימָה אַחַת שְׁהָאֲדָם יָשׁוּ, הֵינּוּ בְּשֵׁשׁ שְׁעוֹת הַרְאִשׁוֹנוֹת שֶׁל הַלֵּילָה כְּמִבְּאֵר לְקַמֵּן, אִיהוּ רְזָא דְּחַיִּים דְּלַעֲיֵלָא עַד שִׁתִּין נְשָׁמֵי הֵם סוּד חַיִּים שֶׁל מַעְלָה עַד שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת, דְּאִינוּן שִׁתִּין נְשָׁמֵי עֲלָאִין שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׁשִׁים נְשִׁימוֹת עֲלִיוֹנוֹת, וְאִילִין רְזָא דְּלַהוּן דְּתַלְיִין בְּהוּן חַיִּי וְאֵלוּ הַסוּד שֶׁלָּהֶם שְׁהַחַיִּים תְּלוּיִים בָּהֶם, וְהֵינּוּ חֲצִי הַטּוֹב שְׁבַנְגָה, וּמְכָאן וּלְתַתָּא מְכָאן וְלְמַטָּה דְּהֵינּוּ מִי שִׁישׁוּן וְעֵבֶר עֲלָיו חֲצוֹת לֵילָה בְּשַׁנְהָ, רְזָא דְּמוֹתָא הוּא סוּד הַמֵּיתָה.

וְעַל דָּא דְּדוּד מְלָפָא הָוָה מְשַׁעַר שַׁעוּרָא דְּלִילָא בְּגִין דִּיתְקִיִּים בְּחַיִּים וְעַל כֵּן דְּדוּד הַמְּלַף הֵיךְ מְשַׁעַר שַׁעוּרָא הַלֵּילָה לְרַעַת מְתִי הוּא נְקֻדַּת חֲצוֹת הַלֵּילָה כְּדִי שִׁתְּקִים בְּחַיִּים, דְּלָא יִשְׁלוּט בֵּיהּ טַעְמָא דְּמוֹתָא שְׁלֹא יִשְׁלֹט בּוֹ טַעַם הַמֵּיתָה מִצַּד הָרַע שְׁבַקְלַפְתָּ נְגַה אִם יַעֲבֹר עֲלָיו חֲצוֹת לֵילָה בְּשַׁנְהָ, וְכַד אֲתַפְּלִיג לִילָא הָוָה

פֶּתַח וְאָמַר (משלי ג יט) יְהו"ה בְּחֶכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, תָּא חֲזִי כִּד בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא, חֶמְא דְלֵא יְכִיל לְאַתְקִימָא עַד דְּבִרָא אֹרִייתָא, בְּגִין דְּמִנְה נְפֻקִין כָּל נְמוּסִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין, וּבֵה קִיִּימֵי עֲלָאִי וְתַתְּאִי, הָדָא הוּא דְכְּתִיב יְהו"ה בְּחֶכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה, דְּהָא בְּחֶכְמָה קִיִּימִין כָּל קִיּוּמִין דְּעֵלְמָא, וְכִלְהוּ נְפֻקִי מִגְּוָה.

הקב"ה ינקם את נקמת ישראל וינשואם על כל האמות

רבי ייסא פתר קרא בזמנא דקדשא בריך הוא יוקים לה לכנסת ישראל מעפרא, ויבעי לאנקמא נקמתא מעממזיא, בדין כתיב (ישעיה סג ג) ומעמים אין איש אתי, וכתיב הכא ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו, כמה דאת אמר (שם פסוק ט) וינטלם וינשואם כל ימי עולם.

מתוק מדבש

הקב"ה ינקם את נקמת ישראל וינשואם על כל האמות

רבי ייסא פתר קרא רבי ייסא פירש הפסוק ולא עמד איש אתו וגו' בזמנא דקדשא בריך הוא יוקים לה לכנסת ישראל מעפרא בזמן שהקדוש ברוך הוא יקים את השכינה מעפר, ויבעי לנקמא נקמתא מעממזיא (ס"ג ד"ו) וירצה לנקום נקמה מהעמים על ששעבדו את בני ישראל והרגו אותם, כתיב הָתָם (ס"ג סמ"ק) ומעמים אין איש אתי ופרושו שאין מי שיעמד נגדי משרי אמות העולם למנוע אותי מלנקום נקמתי מהעמים, וכתיב הכא ולא עמד איש אתו בהתודע יוסף אל אחיו הרי גזרה שוה איש איש לומר שפסוק זה שרומז על סוד יחוד קדשא בריך הוא עם כנסת ישראל שיהיה לעתיד לבא כמבאר לעיל, בא לרמוז לנו שלא יעמד שום איש משרי האמות למנוע את הקדוש ברוך הוא מלנקום נקמתו מהעמים לטובת ישראל, כמה דאת אמר כמבאר שם בישעיה אחר שינקם הקדוש ברוך הוא מאמות העולם, אז וינטלם וינשואם כל ימי עולם ירים וינשא את ישראל למעלה מכל האמות. (דף רח ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' שי"א)

פֶּתַח וְאָמַר אֹתוֹ הַיְהוּדִי לְפָרֵשׁ מַה שְּׁכַתוּב יְהו"ה בְּחֶכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בְּתַבּוּנָה וְאָמַר תָּא חֲזִי כִּד בְּרָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵמָא בַּא וְרָאָה כְּשִׁבְרָא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה, חֶמְא דְלֵא יְכִיל לְאַתְקִימָא רָאָה שְׂאִינּוּ יְכֹוֹל לְהַתְקִים מַחְמַת שְׁנַת־פְּשֻׁטוֹ הַנְּמַצָּאִים וְנִתְרַחְקוּ מִשְׁרָשֵׁי מִצִּיאוּתָם וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהַתְקִים מִפְּנֵי רַחוּקָם, עַד דְּבִרָא אֹרִייתָא עַד שְׂבָרָא אֶת הַתּוֹרָה, רְצוּנוֹ לֹמַר עַד שֶׁהוֹרִיד אֶת הַתּוֹרָה שְׁהִיתָה דְקָה לְמַעְלָה וְהַמְצִיאָה לְמַטָּה כְּדִי שִׁתְקַרֵּב הַשְׁרָשׁ אֲלֵיהֶם, בְּגִין דְּמִנְה נְפֻקִין כָּל נְמוּסִין עֲלָאִין וְתַתְּאִין כִּי מִנְה יוֹצְאוֹת כָּל הַנְּהַגוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְהַתַּחְתּוֹנִים, וּבֵה קִיִּימֵי עֲלָאִי וְתַתְּאִי וּבֵה מַתְקִימִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים הָדָא הוּא דְכְּתִיב ה' בְּחֶכְמָה יָסַד אֶרֶץ (ס"ג סמ"ק), וּמְפָרֵשׁ דְּהָא בְּחֶכְמָה קִיִּימִין כָּל קִיּוּמִין דְּעֵלְמָא, וְכִלְהוּ נְפֻקִי מִגְּוָה כִּי בְּחֶכְמַת הַתּוֹרָה מַתְקִימִים כָּל קִיּוּמֵי הָעוֹלָם וְכֻלָּם יִצְאוּ מִגְּוָה.

(דף רז ע"א, ובביאורינו כרך ד עמ' שי"א)

שבה דא שירה

ובפרט בדורותינו אלה אחר התנוצצות אודות של עולם התיקון משנת של"ה ואילך ע"י אור שבעת ימים מרן האריז"ל הנסתרות לנו ולבנינו כמו הנגלות... אבל עסק החכמה האמיתיות חכמת הקבלה האלהית היא עיקר הצלחת הנפש ואין לאדם להפטר ממנה בשום אופן והיא עיקר תורת ישראל אשר הש"י הגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל וגו'

לקבלת העלון מודי שבעי ישלוח אימיל בכתובת: 3022233@gmail.com

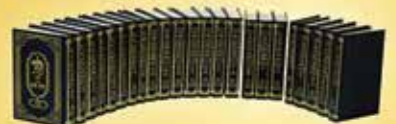
הזוהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)